

Βασιλικὸ θέατρο

Χάουπμαν

«Δωροθέα
"Άγγερμαν»

Θέατρο Κοτοπούλη

Γ. Παίζη

«Ρομάντζο 1940»

Κριτικό σημείωμα του κ. Β. ΡΩΤΑ

Ἡ κρατική μας σκηνὴ μὲ ἀξίει-
πο ζήλο πλουτίζει τὸ δραματολόγιό
της ὅλο καὶ μὲ νέα ἔργα. Ὁ ἐπαι-
νος ἀνήκει ἀμέριστος στὴ Γενική
Διεύθυνση πού μὲ τόσο φωτεινὸ
πνεῦμα καὶ πρόγραμμα καθωρισμένο
γυρεύει ἀνάμεσα στὸ παγκόσμιο
δραματολόγιο τὰ δικλεκτότερα κομ-
μάτια. Ἔτσι ἐδιάλεξε καὶ τὸ πεν-
τάπρακτο δράμα «Δωροθέα Ἄγγερ-
μαν» τοῦ Γεράρδου Χάουπμαν, τοῦ
βραβευμένου Γερμανοῦ δραματικοῦ
ποιητῆ πού εἶναι ἀρκετὰ γνωστὸς
στὴν Ἑλλάδα, ἀφοῦ πολλὰ κατὰ
καιρὸς θεάτρα μὲς ἔδωσαν διάφο-
ρα ἔργα του ἀπὸ τὴν ποικίλη καὶ
συχνὰ ἀλλοπρόσαλλη καὶ παράται-
ρη παραγωγή τοῦ γεροντότερου στή-
μερα Εὐρωπαϊοῦ θεατρικοῦ συγγρα-
φέα.

Βέβαια τὸ πεντάπρακτο δράμα
«Δωροθέα Ἄγγερμαν», εἶναι ἔργο
πληκτικό, φλύαρο καὶ λειψὸ γιὰ τὴν
ἐποχὴ μας. Δὲν ἔχει νὰ κάνει. Το
κοινὸ μας ἔπρεπε νὰ προφτάσει νὰ
χαρεῖ ἕνα φυσιολογικὸ (νατουρα-
λιστικὸ) ἠθογράφημα τοῦ Χάουπ-
μαν, προτοῦ τὸ εἶδος αὐτὸ λησμο-
νηθεῖ. Ἐκὼ μάλιστα τὴ γνώμη, πὼς
καὶ τοῦ Σούντερμαν τὰ δυνατὰ ἔρ-
γα θὰ εἶχαν θέση στὸ δραματολό-
γιο τῆς κρατικῆς μας σκηνῆς. Με
τὴν ἐναλλαγὴ μάλιστα καὶ λυρικῶν
παραστάσεων, πού ἡ ἀρχὴ γίνεται
ἐφέτο κιόλα μὲ τὴ «Νυκτερίδα» τοῦ
Στράους, μπορεῖ νὰ φανταστῆι κα-
νεὶς γιὰ τοῦ χρόνου λ. χ. τὸ ἐξοχο
δράμα «Ἡ τιμὴ» τοῦ Σούντερμαν νὰ
τὸ διαδέχεται ἢ «Ἡ εὐθηνὴ χήρα»
τοῦ Λέχαρ. Αὐτὸ θὰ εὐχαριστοῦσε
ὅλους τοὺς πραγματικοὺς φίλους
τοῦ θεάτρου.

Γιὰ τὴν παράσταση τὴν ἴδια ἐπί-
σης ἐπαινεὶ μόνον καὶ συγχαρητή-
ριά θερμὰ ἀρμόζουν στοὺς συντε-
λεστές. Οἱ κ. κ. ἠθοποιοί, περπο-

τόντας σὲ γνωστὸ τοὺς ἔδωκος ἦ-
σαν ἀνώτεροι ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ,
ἀπὸ τὸν πιὸ νεαρὸν ὡς τὸν μεγα-
λύτερον. Ὁ ἀρχων κ. Βεάκης ἐπαι-
ξε περίφημα τὸν Ἄγγερμαν, τὸν
ἀκαρδο κ' ἐγώιστὴ πατέρα πού εἶνε
καὶ ὁ ἥρωας τοῦ ἔργου. (Ἀλήθεια,
παρ-ξενεύεται κανεὶς γιὰτὶ νὰ μὴ
συμφωνάει σ' αὐτὸ καὶ ὁ τίτλος
του).

θαυμαστὴ ἦταν στὸ παιζιμὸ της
καὶ ἡ δις Παπαδάκη, μ' ὄλον πού ὁ
ρόλος της εἶναι ἀρκετὰ δύσκολος,
γιὰτὶ αὐτὴ ἡ Δωροθέα εἶναι τὸ κά-
τω-κάτω πολὺ ζόρικη μὲ τοὺς υ-
στερισμοὺς της, πού δὲν τὴν ἀφή-
νουν νὰ φανερώσει κάποιον χαρα-
κτῆρα, ὡστε ν' ἀνέβει στὸ ἐπίπεδο
ἡρωίδας. Ἡ δις Παπαδάκη μὲ λε-
πτὴ μαστοριά καὶ συγκρατημένο πά-
θος τὴν ἔδωγαλε φυσικώτατα πέρα.

Γιὰ ὅλους τοὺς κ. κ. ἠθοποιοὺς ἔ-
χω νὰ πῶ τοὺς καλύτερους ἐπαι-
νους καὶ θὰ ἦταν μακρυγορία καὶ
περιπλολογία νὰ κριτικώσω μὲ τὸν
καθένα χωριστὰ. Ὁ ἐξοχος κ. Πα-
ρασκευᾶς, ὁ κ. Δενδρομῆς, ὁ κ.
Δεστούνης, ἡ κ. Μουστάκα, ὁ κ. Τα-
λάνος, ἡ κ. Ζαφειρίου, ἡ δις Νικη-
φοράκη, ἡ δις Παπῆ καὶ ὅλοι ἀκό-
μα καὶ οἱ νεώτεροι ἐπαιζαν ὡραία,
οἱ μεγάλοι σὺν μεγάλοι μαστόροι,
οἱ νέοι μὲ φιλότιμο καὶ εὐγενικιὰ
ξεσυνέριση. Εἶπαμε: τὸ ἔδωκος τὸ
φυσιολογικὸ τοὺς εἶναι πιὰ ἀρκετὰ
γνωρίμο καὶ κουινόνται πάνω σ' αὐ-
τὸ ὅπως τὰ ψάρια μέσα στὸ νερὸ.

Γιὰ τὴν σκηνοθεσίαν πού δὲν κα-
τάφερε νὰ σταθεῖ στὸ ὕψος τῶν ἠ-
θοποιῶν, δὲν ὑπάρχει κατάκριση.
Πάντα αὐτὰ τὰ ἔργα (τὰ νατουρα-
λιστικὰ) ἔχουν μιὰν ἀδύνητην πλευ-
ρά: τὴν ἀκριβολογημένη ἀναπαρά-
σταση λ. χ. φυσικῶν φαινομένων
καὶ τὴ συγκράτηση ζωντανῆς ἀτμό-

(Συνέχεια στὴν 6ῃ σελίδᾳ)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1ῃ σελίδᾳ)

σφαιρας πού κ' ἕνας σκηνοθέτης
πεῖρας δύσκολα τὰ πετυχαίνει. Ὁ
κ. Μουζενίδης εἶναι πολὺ νέος ἀ-
κόμη.

Ἡ μετάφραση τοῦ ἔργου εἶναι
τοῦ κ. Καρθαίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ
ἔχει γίνει ἀπὸ πλεόν καιρὸ ἢ πολ-
λὺ διαστικά, ἀλλοιῶς δὲν δικαιολο-
γοῦνται κάτι ξενισμοὶ ὅπως «μοῦ κά-
νει λύπη», «δὲν—παρὰ καὶ τέτοια
πολλὰ καὶ διάφορα.